

УДК 27-523.42(477.82-37)

Міщенко Олена, Фенко Вікторія

lenamischenko_lutsk@ukr.net; fenko.viktoria@gmail.com

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

ХРАМОВІ КОМПЛЕКСИ ЛЮБОМЛЬСЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Храмові комплекси Любомльського району Волинської області, що зводилися у різні часи є маркерами сакрального ландшафту, слугують ціннісною складовою української культурної спадщини. Крім того, досліджувані сакральні споруди є

© Міщенко О., Фенко В., 2019

пам'ятками архітектури, які охороняються на місцевому, а деякі з них – національному рівні.

Подане дослідження ґрунтується на наукових підходах сакральної географії, яка уперше як наука розглянута у праці О. Шаблія, О. Вісьтак [3].

Любомльський район розташований в північно-західній частині Волинської області. В межах досліджуваної території розташовано 70 населених пунктів у тому числі: м. Любомль, смт Головне, 68 сільських населених пунктів. Населення Любомльського району сягає 39,4 тис. осіб, в т.ч. міського – 13,6, сільського – 25,8 [1].

На території Любомльського району Волинської області функціонує 61 культова споруда, які відвідують пересічно 13,22 тис. прихожан. З них 45 храмів – православні, 14 – протестантських, 2 – католицькі табл. 1.

Таблиця 1

Культові об'єкти Любомльського району Волинської області [2]

Конфесійна приналежність	Кількість культових споруд	Кількість прихожан тис. осіб
Православ'я	45	12,2
Католицизм	2	0,06
Протестантизм	14	0,96
Разом	61	13,22

Нами проведено аналіз щодо кількості культових храмових об'єктів у розрізі територіальних громад Любомльського району. Найбільша кількість – 12 культових споруд на території Любомльської міської ради; в межах Куснищанської і Головенської сільських рад – по 4. На території Заболоттівської, Ладинської, Римачівської сільських рад – по 3 культових об'єкта; у Штунській, Рівненській, Радехівській, Полапівській, Нудизькій, Машівській, Зачернецькій, Забузькій, Вишнівській і Головенській сільських радах – 2. У межах Бірківської, Гуцанської Запільської, Олеської, Підгорденської, Почапівської, Столино-Смолярської і Хворостівської сільських рад розташовано по 1 храму.

Досліджувані культові об'єкти характеризуються різною місткістю. Найбільша кількість прихожан фіксується у культових храмах Любомльської міської ради – 1500 осіб; на території Головенської селищної ради – пересічно 1000 осіб. Найменша кількість прихожан спостерігається у храмах Римачівської, Нудизької, Згоранської і Забузької сільських рад – від 10 до 40 осіб.

Храмові комплекси слугують не тільки ціннісною, сакральною складовою досліджуваного регіону, де місцеві жителі можуть реалізувати свої релігійні запити та потреби, а й культурною спадщиною, яка охороняється на міжнародному, національному, місцевому рівнях.

На території Любомльського району Волинської області розташовано 12 храмів, які є пам'ятками архітектури, та перебувають під охороною держави. З них: 6 пам'яток архітектури місцевого, 6 – національного значення. До пам'яток архітектури національного значення належать: Успенська церква (с. Радехів), церква Іоана Богослова (с. Штунь), Троїцький костел (м. Любомль), Георгіївська церква (м. Любомль), Троїцька церква (сmt Головно), Дмитрівська церква (с. Згорани); місцевого значення – церква Різдва Богородиці (м. Любомль), Хрестовоздвиженська церква (с. Нудиче), Луківська церква (с. Городнє), церква Різдва Богородиці (с. Хворостів), Святодухівська церква (с. Олеськ), Козьмодем'янська церква (с. Вишнів).

Висновки. Досліджувані храмові комплекси різної конфесійної приналежності органічно поєднані із планувальною структурою та ландшафтним середовищем Любомльського району Волинської області і мають окрім сакральної, важливу історико-культурну цінність.

Список використаних джерел: 1. Паспорт Любомльського району [Електронний ресурс] // Любомльська районна райдержадміністрація. – Режим доступу: <http://lbmadm.gov.ua/pasport-raionu/pasport-raionu>. 2. Перелік пам'яток містобудування і архітектури Волинської області, які перебувають під охороною держави [Електронний ресурс] // Управління культури, з питань релігій та національностей Волинської обласної державної адміністрації – Режим доступу: http://www.cult-voladm.com.ua/monuments_architectur/. 3. Шаблій О. И Сакральная география становление и проблемы развития // О. И. Шаблій, Висьтак А. И. // Проблемы территориальной организации общества. – Пермь. – 1993. – С. 27-28.